

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

בפני **כבוד השופטת כריסטינה חילו-אסעד**

בעניין: **המאשימה:**

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אלעד דיין
פרקליטות המדינה – מחלקת הסייבר

נגד

הנאשם:

שלום אזרד
ע"י ב"כ עו"ד מיכל רובינשטיין
מטעם הסניגוריה הציבורית

הכרעת דין

רקע – כתב האישום ההליך עד כה

1. **כתב האישום** מייחס לנאשם עבירה של **הטרדת עד**, לפי סעיף 249 לחוק העונשין, תשל"ז–1977 (להלן: **חוק העונשין**).
2. על פי עובדות כתב האישום, בתקופה הרלוונטית, הנאשם החזיק וניהל חשבון "טוויטר", שכלל המשתמשים בו יכולים להיחשף לפרסומיו.
3. במסגרת חקירת משטרת ישראל בתיק 1000, בו נחקרו מספר חשודים לרבות ראש הממשלה, נגבו הודעות מגב' הדס קליין (להלן: **המתלוננת**). ביום 28.01.2020 הוגש כתב אישום כנגד ראש הממשלה ונאשמים נוספים, בבית המשפט המחוזי בירושלים, כאשר המתלוננת נמנתה על רשימת עדי התביעה.
4. שמיעת עדות המתלוננת במשפט החלה ביום 05.07.2022 ונמשכה עד ליום 22.09.2022.
5. במהלך התקופה בה נשמעה עדותה של המתלוננת בבית המשפט המחוזי, פרסם הנאשם בחשבון הטוויטר, בשלוש הזדמנויות שונות רשומות, "ציוצים" (להלן: **הציוצים** או **הפרסומים**), כדלהלן:
א. ביום 09.08.22 בתגובה לציוץ של העיתונאי אלי ציפורי בנוגע לעדותה של המתלוננת בבית המשפט המחוזי בירושלים, פרסם הנאשם את הציוץ הבא: **"יא שטינקרית מושחתת מכשפה**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

מרשעת שקרנית רמאית גזענית לשקר יש רגליים נבלה סרוחה הדס קליין יומך קרב סוכנת מרשעת של המשטרה את גמורה".

ב. ביום 05.09.22 בתגובה לציוץ של העיתונאי אלי ציפורי בנוגע לעדותה של המתלוננת בבית המשפט המחוזי בירושלים, פרסם הנאשם את הציוץ הבא: **"מרשעת מכשפה גנבת שטינקרית כמה כסף גנבת להגיע לווילה יוקרתית הדס קליין"**.

ג. ביום 06.09.22 בתגובה לציוץ של העיתונאי יוסי פוקס בנוגע לעדותה של המתלוננת בבית המשפט, פרסם הנאשם את הציוץ הבא: **"היא. שקרנית רמאית שטינקרית מרשעת מכשפה וגנבת איך היגעת לווילה יוקרתית אם לא גנבת הדס קליין"**.

על פי כתב האישום, במעשים האמורים הטריד הנאשם את המתלוננת בנוגע להודעה שמסרה בחקירה על פי דין ובנוגע לעדות שמסרה ושעמדה למסור בהליך שיפוטי.

6. **ההליכים המקדמיים** בתיק זה התנהלו במשותף עם תיקים נוספים בהם הואשמו נאשמים אחרים באותה העבירה.¹ במסגרת ההליכים המקדמיים עתרו כלל הסניגורים לביטול כתבי האישום מחמת הגנה מן הצדק. בהמשך, הוסכם כי הסניגורים ישמרו את טענותיהם המקדמיות ויעלו אותן בפני המותבים שידונו בתיקים לגופם. התיק נקבע לפניי.

בהתאם לכך, ביום 01.01.25 הגישה ההגנה בקשה לביטול כתב האישום. הבקשה נדחתה בהחלטתי מיום 06.02.2025. אלו עיקרי הטענות שהועלו במסגרת בקשה זו וההכרעה בהן: **ראשית**, נטען כי מדובר ב"עבירת חוץ" שדיני מדינת ישראל אינם חלים עליה, כיוון שהנאשם מתגורר בארה"ב. טענה זו נדחתה לגופה; **שנית**, הטענה כי יש לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק וזאת משלושה טעמים: האחד, לאור קיומם של הליכים חלופיים להליך הפלילי. בעניין זה נקבע בהחלטה כי לא נפל פגם בשיקול דעתה של המאשימה עת החליטה על העמדה לדין ולא על הליך חלופי; השני, הטענה כי העמדת הנאשם לדין היא החלטה חסרת תקדים הסותרת את עקרונות הצדק וההגינות משום שהיא מפלה ושרירות. נקבע שטענה זו תוכרע לאחר שמיעת הראיות; והשלישי, הטענה לאכיפה בררנית, אשר בעניינה נקבע שההגנה לא עמדה בנטל להוכיח, באותו שלב, כי מדובר באכיפה בררנית המצדיקה ביטול כתב אישום.

7. **הנאשם כפר בכתב האישום**. בכפירתו אישר כי צייץ את הציוצים המפורטים בכתב האישום בתגובה לציוציהם של אלי ציפורי ויוסי פוקס. עם זאת, בשים לב למכלול נסיבות האירוע ובהן טיב האמירות וההשלכות על חופש הביטוי, נטען כי לא מתקיימים יסודות העבירה של הטרדת עד; עוד נטען שעומדת לנאשם טענת הגנה מן הצדק מסוג אכיפה בררנית. בנוסף, נטען שלנוכח

¹ למשל: ת"פ 61452-11-22 מדינת ישראל נ' גולן, ת"פ 61590-11-22 מדינת ישראל נ' אטיאס; ת"פ 61756-11-22 מדינת ישראל נ' טל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

הנסיבות בהן נכתבו הציוצים, התנהלות החקירה ונסיבותיו של הנאשם, עניינו חוסה תחת הסייג לאחריות פלילית מסוג זוטי דברים.

8. ההגנה הסכימה להגשת כלל ראיות התביעה ללא צורך בשמיעת העדים. מטעם המאשימה הוגשו הודעת הנאשם (לרבות תיעוד חזותי ותמליל), עדות המתלוננת ומזכרים מתיק החקירה. לא הוגשו מוצגי הגנה. ביום 22.04.2025 העיד הנאשם להגנתו. הצדדים סיכמו בכתב, ברהיטות וביסודיות.

סיכומי הצדדים ועיקר טענותיהם

9. **המאשימה עתרה להרשעת הנאשם.** לשיטתה, הראיות מגבשות את כל יסודות העבירה. ראשית, הביטויים בהם השתמש הנאשם אלימים, תוקפניים ובוטים ויש בהם כדי לקיים את רכיב ההטרדה. שנית, בציוצים נכתב באופן מפורש שמה של המתלוננת, ובחקירתו במשטרה הסביר הנאשם כי המטרה בדבריו הייתה לגרום למתלוננת להיות אמינה ולהימנע משקרים וכן כי היה מודע לכך שיתכן והיא תצפה בציוצים. שלישית, הנאשם הודה כי כתב את הציוצים בנוגע לעדותה של המתלוננת ואף התנצל בפתח עדותו בבית המשפט על שציץ דברים פוגעניים כלפיה. אלו מעידים על מודעותו למעשיו ולנסיבות העבירה. עוד טענה המאשימה כי גרסת הנאשם רצופה סתירות ואי דיוקים ואינה מתיישבת עם השכל הישר והגיונם של דברים. על כן ביקשה המאשימה שלא לייחס משקל לעדותו.

10. **ההגנה עתרה לזיכוי הנאשם.** לטענתה, המדינה לא הרימה את הנטל להוכיח את יסודות העבירה, בפרט שעה שגבולותיה של עבירת ההטרדה צריכים להתעצב על רקע הזכות החוקתית לחופש הביטוי. באשר ליסוד העובדתי, נטען כי לא התקיימה דרישת "פנייה אל אדם". הנאשם לא פנה למתלוננת, לא במישרין ולא בעקיפין, ולא פנה אליה או אל מי ממקורביה. מלשון הציוצים לא ניתן להסיק כי ביקש את תגובתה, והאזכור של שמה נבע מכך שציוצים אחרים שקדמו התייחסו אליה. הנאשם טען כי הציוצים שפרסם היו העתק של ציוצים קודמים, והשימוש במילות שאלה לא נועד לקבל מענה מהמתלוננת אלא היווה אמצעי רטורי בלבד. עוד טענה ההגנה כי ברשת "טוויטר" הדרך המקובלת להפנות פנייה היא באמצעות תיוג, דבר שהנאשם לא עשה, ומכך יש ללמוד כי לא פנה אל המתלוננת. על כן, פרשנות המדינה למונח "פנייה" כאזכור שם בלבד, מהווה הרחבה דרמטית וחסרת תקדים, שיש בה כדי להוביל להפללה גורפת של התבטאויות לגיטימיות במרשתת – תוצאה שיש להימנע ממנה לאור חופש הביטוי.

ההגנה טענה כי על פי הפסיקה יש לבחון את גבולות העבירה בראי חופש הביטוי וליתן פירוש מצמצם לעבירות העלולות לפגוע בו, בפרט ככל שמדובר בביטוי פוליטי, לו יש להעניק הגנה רחבה. ההגנה ביקשה להחיל את שני המבחנים שנקבעו בפסיקה – התוכני וההסתברותי. מבחינה תוכנית, יש לאזן בין הפוטנציאל המטריד של ההתבטאות לבין הפגיעה בחופש הביטוי שתיגרם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

כתוצאה מהפללתה. גם אם לשון הנאשם הייתה "מכוערת ומעליבה", אין בכך כדי לשלול את תחולת חופש הביטוי, אשר חל גם על דוברים "עלגי לשון". ההגנה הדגישה כי הנאשם הביע דעתו על בסיס פרסומים של עיתונאים אחרים, וכי ציוציו באו בהקשר למשפט ראש הממשלה ולסיקורו התקשורתי, ועל כן הם נמנים עם ליבת חופש הביטוי. מנקודת מבט הסתברותית, ההגנה עמדה על כך שהנאשם אדם אנונימי, ציוציו לא זכו לתהודה, והיקף תפוצתם היה אפסי. בנסיבות אלו לא קיים סיכוי ממשי לפגיעה בערך המוגן. ההגנה התריעה כי הפללה במצב דברים זה תהווה תקדים מסוכן ותיצור אפקט מצנן להתבטאות פוליטית לגיטימית, תוך פגיעה בלתי מידתית בזכות לחופש הביטוי.

עוד טענה ההגנה, לעניין היסוד הנפשי, כי הנאשם לא היה מודע לכך שציוציו עלולים להטריד את המתלוננת. לדבריה, לא פעל על מנת שהפרסומים יגיעו לידיעתה, ולא צפה תוצאה זו. בהתחשב ברף המודעות הנדרש במשפט הפלילי, לכל הפחות קיים ספק סביר בשאלת המודעות. ביחס לדברי הנאשם בחקירה, ההגנה גרסה כי מטרתו הייתה להביע דעתו בלבד, ולא לנסות להשפיע על עדותה של המתלוננת וכי שלל את טענת החוקר שמטרת הפרסום הייתה להניע את המתלוננת מהמשך מסירת עדותה.

ההגנה גם טענה לאכיפה בררנית. לטענתה, רשויות האכיפה לא נקטו בהליכים פליליים נגד אחרים שפרסמו ביטויים כשל הנאשם, והעמדת הנאשם לדין סותרת את עקרונות הצדק והשוויון. ההגנה הדגישה כי אין די בטענת המאשימה לפיה המתלוננת בחרה להתלונן במקרה זה, שכן ניתן היה לפתוח בחקירה גם ביוזמת המשטרה. כן נטען כי מדובר במקרה חריג ותקדימי, שבו הציוצים כולם נכתבו כתגובות לדיווחי עיתונאים על המשפט, ובכך, חורג המקרה דן מיתר התיקים שנדונו במאוחד עמו בראשית ההליך.

לבסוף, העלתה ההגנה טענת זוטי דברים, בשים לב לכך שמסע ההכפשות כלפי המתלוננת החל זמן רב לפני ציוציו של הנאשם. לשיטתה, לנוכח התהודה התקשורתית הנרחבת סביב ההליך והיות הנושא שנוי במחלוקת פוליטית, האינטרס הציבורי בהעמדתו לדין של צייצן אנונימי, שפרסומיו לא זכו לכל תהודה, הוא מזערי.

למעט אם נאמר אחרת, כל ההדגשות אינן במקור.

עיקרי הראיות והמסד העובדתי שאינו נתון במחלוקת

11. בין הנאשם לבין המתלוננת לא קיימת היכרות מוקדמת; הנאשם פרסם את הציוצים מושא כתב האישום מחשבון ה"טוויטר" שלו בתגובה לפרסומים של אחרים שסיקרו את משפטו של ראש הממשלה; המתלוננת פנתה למשטרה וצירפה פרסומים שהגיעו לידיעתה; הנאשם לא תייג את

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

המתלוננת בפרסומיו ולא יצר עמה קשר ישיר; הפרסומים נעשו בשלוש הזדמנויות שונות, בתקופה בה העידה המתלוננת בפועל במשפט.

12. **המתלוננת**, בעדותה במשטרה מיום 10.08.2022 (ת/2) תיארה כי היא עוברת מסע הכפשות, השמצות והסתה ברשתות לפני תחילת עדותה במשפט ובמהלכה, כאשר המטרה היא מניעת עדותה והחלשתה. היא ציינה שהיא חשה מאוימת **"שמשוהו הולך לקרות לי"** (ש' 4). היא ציינה את הפגיעה בה ובמשפחתה והפנתה לפרסום הראשון מושא כתב האישום בו כתב הנאשם **"יומך קרב את סוכנת מרשעת של המשטרה"** (ש' 4). בהתייחס לכך ציינה המתלוננת שהיא אינה חשה בטוחה ומפחדת להסתובב מחוץ לבית: **"אני כבר לא מדברת על קללות ונאצות אני מדברת על זה שאני מאמינה שיכול לקרות לי משהו אני צריכה ללכת עם אבטחה"**. היא התייחסה להיקף וסוג הפרסומים ולכך שמדובר ב**"מסע איומים מתוזמן ומתוזמר להחליש אותי"** (ש' 6). המתלוננת ציינה שנחשפה לפרסומים בטוויטר ולדבריה **"הבחור הזה שלום אזרד הוא חצה גבולות"** (ש' 8). ציינה שלא מכירה את הנאשם ומכאן גם עצמת הזעזוע מכך שאנשים מרשים לכתוב כלפיה דברי נאצה ואיום ולכנותה סוכנת של המשטרה.

לתלונה זו צירפה המתלוננת שני פרסומים: הפרסום הראשון מושא כתב האישום וכן פרסום נוסף שבו רשם הנאשם, בתגובה לשאלתו של אדם ששאל האם מותר לו להביט על תמונת הבית של הדס קליין בגוגל מפות, את התשובה הבאה: **"רק תיזהר שלא תוזמן למשפט על סריקה של המכשפה המירשעת השטינקרית הדס קליין הסוכנת של המשטרה. חחחחח"** (פרסום אחרון זה לא נכלל בכתב האישום).

בהמשך לתלונה, איתרה היחידה החוקרת גם ברשת ה"טוויטר" את שני הפרסומים הללו (ת/7) וכן את שני הפרסומים הנוספים (השני והשלישי) מושא כתב האישום (ת/6).

בנוסף, לאחר חקירת המתלוננת והנאשם, שלחה המתלוננת ליחידה החוקרת שני ציורים נוספים של הנאשם המכילים תוכן מגדף (ת/3). פרסומים אלו הוגשו במסגרת הראיות המוסכמות, אולם ההגנה עתרה בסיכומיה להורות על איקבילותם, בשים לב לכך שהנאשם לא נחקר בנוגע אליהם ביחידה החוקרת והם אינם כלולים בכתב האישום.

לסיכום, כתב האישום חובק שלושה ציורים כאשר הראיות מצביעות על שלושה ציורים נוספים, אשר בנוגע לשניים מתוכם הנאשם כלל לא נחקר.

13. **הנאשם** נחקר תחת אזהרה ביום 08.09.2022 (ת/1). בפתח חקירתו הוזנה כי הוא חשוד בביצוע עבירות **איומים והטרדת עד** כלפי המתלוננת. הוא נועץ בעורך דין לפני חקירתו. הנאשם מסר לאורך חקירתו שלא התכוון לאיים על המתלוננת. הוסיף שאינו מכיר אותה (ש' 25) אלא התייחס לדברים שאחרים כתבו בטוויטר וביקש בכך להביע את דעתו בלבד (ש' 42-43). אשר לציוץ הראשון מושא כתב האישום, הנאשם טען שלא איים על המתלוננת וכי במלים **"את גמורה"**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

כוונתו **"שהיא גמורה מבחינה משפטית"** קרי: שעדותה תהיה כישלון ובמלים **"יומך קרב"** כוונתו היתה לסיום המשפט **"שנגמר המשפט"** (ש' 57–61). כאשר נשאל הנאשם מה הייתה כוונתו בפרסום השיב **"כדי שהיא לא תאמר דברי שקר בבית המשפט"** (ש' 63), **"כי היא מעידה על אדם שלא עשה כלום"** (ש' 69). בהמשך החקירה הוצגו בפני הנאשם שני הציוצים הנוספים מושא כתב האישום והוא נשאל מה התכוון להשיג בפרסומם, והשיב: **"לגרום לה להיות אמינה בעדות שלה ושלא תשקר בגלל זה כתבתי שהיא שקרנית ומה שכתבתי זה על סמך מה שכתבו זו לא דעה שלי"** (ש' 80–81). בסיום החקירה נשאל הנאשם האם הייתה לו כוונה להשפיע על תוכן עדותה והשיב בשלילה (ש' 111–113); אישר שכאשר פרסם את תגובותיו הוא לקח בחשבון שהמתלוננת תיחשף אליהן אולם לא לקח בחשבון שתהיה מוטרדת מהן (ש' 114–116). הנאשם נחקר באותו מעמד גם בגין ציוץ נוסף, שלא נכלל בכתב האישום.

בעדותו בבית המשפט מיום 22.04.2025, הסביר הנאשם, בחקירתו הראשית, שציוציו הם העתק של דברים שכתבו כתבים בנוגע למשפט כנגד ראש הממשלה, והוא צייץ אותם בצורה אחרת, חמורה משצריך. הוא התנצל על כך וציין כי לא התכוון לפגוע במתלוננת (עמ' 29 ש' 31–33; עמ' 30 ש' 31). לדבריו, ניסו לפגוע בראש הממשלה הנבחר והוא לא רצה שיעשו זאת (עמ' 30 ש' 5). **בפתח חקירתו הנגדית** אישר הנאשם שהדברים שאמר במשטרה הם אמת (עמ' 31 ש' 6–11), אולם בהמשך העדות סייג זאת ואמר שייתכן שהיה בלחץ ולא הגיב נכון ולא אמר אמת (עמ' 45 ש' 28 – עמ' 47 ש' 6). במהלך העדות הנאשם חזר שוב על הטענה כי הוא בסך הכל העתיק את מה שכתבו אחרים וכי לא הייתה לו כוונה לפגוע במתלוננת, לא ציפה לקבל ממנה מענה ואינו מכיר אותה. לדבריו, הוא התייחס לדברי אחרים כי המתלוננת שיקרה והוא הוסיף על כך בדבריו שלו (עמ' 33 ש' 6–7). אשר לציוץ הראשון מושא כתב האישום, ציין הנאשם בעדותו שבביטוי **"יומך קרב"** התכוון לכך שיומה של המתלוננת קרב במשפט (עמ' 34 ש' 7–31). כאשר הפנה אותו ב"כ המאשימה לדבריו בחקירה לפיהם כוונתו מאחורי הפרסומים היתה **"כדי שלא תאמר דברי שקר"** השיב הנאשם שהוא התייחס למה שכתבו אחרים (עמ' 38 ש' 6 – עמ' 39 ש' 18). הנאשם עוד נשאל על דבריו במשטרה לפיהם **"רציתי שהיא תהיה אמינה"**, והשיב כי הוא רצה אמינות של עצמו (עמ' 47 ש' 10–23), ובהמשך אישר שביקש להשיג אמינות אך אינו יודע אמינות של מי (עמ' 49 ש' 1–13). עוד התייחס הנאשם לציוציו וטען שלא הפנה בהם שאלות למתלוננת, אלא רק אמר **"מילים שלא נאות ויפות למה שהם כתבו"** (עמ' 51 ש' 16–17). אשר לשאלה האם חפץ להשפיע על המתלוננת בדבריו השיב **"שלא הייתה לי שום כוונה לעשות איתה כלום"** (עמ' 53 ש' 10–13), וכי הוא לא התכוון שהיא תקרא את הדברים. כאשר הפנה אותו ב"כ המאשימה לדברים שונים שאמר בחקירה במשטרה, שם השיב שתיאר לעצמו שהמתלוננת תקרא את הדברים, השיב שבמשטרה השיב בחיוב אבל כעת אומר שלא (עמ' 52 ש' 14–20).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

דיון והכרעה

א. העבירה של הטרדת עד – יסודות ועקרונות

14. עבירת הטרדת עד אוסרת על הטרדת אדם בנוגע לעדות אדם בחקירה או במשפט. היא מעוגנת בסעיף 249 לחוק העונשין, הקובע:

"המטריד אדם בנוגע להודעה שמסר האדם, או עומד למסור, בחקירה על פי דין, או בנוגע לעדות שמסר האדם, או עומד למסור, בהליך שיפוטי, דינו - מאסר שלוש שנים".

15. הערכים עליהם נועדה העבירה להגן הם טוהר ההליך השיפוטי והליך החקירה, גילוי האמת ומניעת השפעה על עדים. הסעיף מגלם אפוא את האינטרס הציבורי בבירור נאות של הליכים פליליים ובהגנה על עדים מפני הפרעה למהלך חייהם התקין.

16. המונח "הטרדה" אינו מוגדר בחוק אולם פורש בפסיקה באופן רחב, ככולל כל פניה אל אדם שיש בה כדי להטרידו. בפסק דינו המנחה בע"פ 526/90 **בלזר נ' מדינת ישראל** (10.07.1991; להלן: **עניין בלזר**), דן בית המשפט העליון ביסודותיה של עבירת הטרדת עד וקבע את הדברים הבאים: **"מבלי לנסות למצות כאן את משמעותו של המונח 'הטרדה' ניתן איפוא לומר, כי הטרדה כוללת, לצורך ענייננו, כל פנייה אל אדם בדיבור או במעשה שיש בו כדי לטרדו ממנוחתו או מעיסוק באותם עניינים שהוא בוחר לו מרצונו. הדבר כולל, בין היתר, פניות טלפוניות המעמיסות על זמנו, צלצולי סרק בדלת או בטלפון, מעקבים גלויים או נסתרים, צעידה בעקבות אדם, עריכת משמרות, פניות אליו כדי שישב ויבחן טענותיו והאשמותיו, בייחוד בליווי איום מוסווה ששמו או משרתו ייפגעו, לרבות הזמנתו למקום שלא ביוזמתו בקשר לעדותו ודברים כיוצא באלה, שיש בהם כדי להעסיק אדם בעניינים, שאינם אלא, כלשון העם, בלבול מוח גרידא" (פסקה 22(ו) לפסק דינו של כבוד הנשיא שמגר).**

עוד נקבע כי ניתן לראות כהטרדה גם יצירת לחץ סביבתי עקיף המתבטא בהצגתו של אדם בעיני רבים כשקרן ובהעלאת האשמות ורמיזות כנגדו (שם).

17. אין משמעות לתחושות הסובייקטיביות של העד או לשאלה האם העד הוטרד בפועל או האם להטרדה הייתה השפעה על עדותו. המבחן הוא מעשיו ומחשבותיו של המטריד. בעניין **בלזר** נקבעו הדברים הבאים: **"סעיף העבירה מתייחס רק למבצע העבירה, היינו למטריד, ואין בין יסודותיו הוראה, ממנה עולה כתנאי להתקיימותה של העבירה, שמלאכת הטרדה אכן צלחה בידי מבצעה, וכי האדם כלפיו כוון מעשה העבירה אכן חש סובייקטיבית מוטרד. מחשבתו ותגובתו של האדם אשר כלפיו מופנים מעשי הטרדה או מידת ההצלחה של הטרדה אינן מיסודותיה של העבירה. העבירה מתייחסת, על-פי יסודותיה, למעשהו ולמחשבתו של המטריד ולא למצבו**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

הנפשי של המוטריד או למידת ההצלחה של ההטרדה לגביו (פסקה 23). על-כן, ככל שיוכח שמעשה ההטרדה נעשה מתוך מודעות למהות המעשה, לטיבו ולנסיבות הכרוכות בו – יהא בכך כדי לבסס הרשעה בעבירה של הטרדת עד לפי סעיף 249.

18. המונח הטרדה מכיל מגוון דרכי התנהגות ומעשים, שאינם בהכרח חמורים ואף אם אלה לא נועדו במישרין להשפיע על מסירת העדות: **"המעשים הנעשים לשם מניעת מתן עדות ראויים, בדרך כלל, לתארים חריפים הרבה יותר. ואם נקט המחוקק לשון "הטרדה", אין זאת כי אם כוונתו היתה להקיף ולתפוס את כל המעשים, אף החמורים פחות, שיש בהם כדי לגרום אי-נעימות או אי-רצון"** (ע"פ 247/71 **מדינת ישראל נ' בחג'אן**, 12.12.1971, עמ' 81).

19. על רקע לשון הסעיף ותכליתו, אשר נועדו כאמור להגן על טוהר ההליך השיפוטי ומניעת השפעה על עדים, נקבע כי הסעיף חל **לא רק לפני מסירת העדות, אלא גם לאחריה**, על מנת שעדים, ובפרט קורבנות עבירה, יידעו שהם זכאים להגנה מפני הטרדה גם לאחר סיום עדותם (רע"פ 9689/05 **סלע נ' מדינת ישראל**, 20.05.2009, פסקה 12). הטרדת עד, אם כן, יכולה להתרחש גם לאחר שהעדות במשפט נמסרה אך חלוף הזמן ממועד העדות יכול להשפיע על השאלה האם ההטרדה נעשתה "בנוגע לעדות".

20. **היסוד הנפשי** הנדרש להוכחת העבירה הוא מודעות למעשה ולנסיבות, ובפרט לשאלה האם הנאשם היה מודע כי יש במעשיו כדי להטריד את העד. יוער כי בעבר כללה העבירה של הטרדת עד את החובה להוכיח כוונה להכשיל את העדות או לפגום במהימנות עד וזו בוטלה על ידי המחוקק (ראו: סעיף 121א לפקודת החוק הפלילי, 1936 אשר הוחלף בסעיף 124א לפקודה ובהמשך בסעיף 249 לחוק העונשין). בהצעת החוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (תיקון מס' 36), תשל"ג–1972 ציין המחוקק את הדברים הבאים: **"העבירה של הטרדת עדים הורחבה, והיא חלה על כל הטרדה בנוגע לעדות בהליך משפטי או בנוגע לחקירה על פי דין, בלי שיהיה צורך להוכיח את הכוונה של הכשלת העדות או פגיעה במהימנותו של עד. העונש על העבירה יוחמר לשלוש שנות מאסר"** (הצ"ח 1021, תשל"ג, 23). בכך הרחיב המחוקק את גבולות העבירה כך שלשם הוכחת היסוד הנפשי די בהוכחת עשייתו של מעשה ההטרדה מתוך מודעות למהות המעשה, לטיבו ולנסיבות הכרוכות בו (או עצימת עיניים השקולה למודעות פלילית).

ב. העיקרון בדבר חופש הביטוי – חשיבותו ומגבלותיו

21. על ערכו של החופש הביטוי וחשיבותו כזכות יסוד חוקתית ועילאית במדינה דמוקרטית אין להכביר מלים. בליבת הזכות לחופש הביטוי ניצב חופש הביטוי הפוליטי, הזוכה להגנה רחבה ביותר ומגלם תנאי בסיסי והכרחי לכינונו של משטר דמוקרטי. חשיבותו נובעת מן ההכרה בו כתנאי הכרחי לקיומו של הליך המאפשר החלפה חופשית של דעות ועמדות, גיבוש עמדה בנושאים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

ציבוריים, פיקוח אפקטיבי על השלטון, הגשמה עצמית של הפרט וקידום עמדות ומטרות ופוליטיות (ראו: בג"ץ 5239/11 **אבנרי נ' הכנסת** (15.04.2015); אהרן ברק, **חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו וחוק-יסוד: חופש העיסוק** כך ב: הזכות לכבוד האדם, פרק 11 (2023)).

22. עם זאת, חופש הביטוי איננו זכות מוחלטת והוא עשוי לסגת מפני הזכות לשלמות נפש ולהגנה מפני הטרדה, פיזית ונפשית. בבג"ץ 606/93 **קידום יזמות ומו"לות (1981) בע"מ נ' רשות השידור** (13.01.1994) קבע בית המשפט העליון את הדברים הבאים: **"חופש הביטוי אינו ערך מוחלט, ועשויים לעמוד כנגדו אינטרסים המושכים אל עבר הגבלתו. התשובה לשאלה ידו של מי תהיה על העליונה, תיגזר תוך בדיקת האינטרסים לגופם: איכותם, משקלם, ההקשר שבו נאמרים או נדפסים הדברים, ושאר גורמים שלדעת בית המשפט ראויים הם כי יישקלו וראויים הם כי יינתן להם משקל זה או אחר"**.

23. גם חופש הביטוי הפוליטי, הזוכה להגנה רחבה, אינו זכות מוחלטת אלא יחסית, הניתנת לצמצום ולפיקוח וכפופה לאיזונים בהתנגשות עם אינטרסים וזכויות אחרים, בפרט חוקתיים. כך, חופש הביטוי הפוליטי עשוי להתנגש עם זכויות חוקתיות אחרות עליהן בא החוק להגן, כגון: הזכות לשם טוב; הזכות לביטחון אישי מפני איום בפגיעה; טוהר ההליך השיפוטי והחשיבות שבניהול משפט צדק תקין והוגן. עקרון אחרון זה, למשל, עומד בבסיס העבירות המנויות בסימן א' לפרק ט' בחוק העונשין, העוסק ב"**שיבוש עשיית משפט**" וכולל את העבירות של הטרדת עד, שיבוש הליכי משפט ועבירות נוספות. ההגנה על טוהר ההליך הפלילי עומדת גם ביסוד עבירת **הסובידיצה**, המעוגנת בסעיף 71(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 האוסרת פרסום דבר על עניין פלילי התלוי ועומד בבית המשפט במטרה להשפיע על מהלך המשפט או על תוצאותיו. אף שחל כרסום בעקרון הסובידיצה לאורך השנים, העבירה עדיין נמנית על ספר החוקים והיא מגלמת את העיקרון לפיו משפטו של אדם צריך להתנהל בין כתלי בית המשפט ולא בכיכר העיר, שאינה זירה נאותה להכרעת דין בפרט כאשר מדובר בדיני נפשות. לא ניתן לפגוע בעקרונות אלו תחת הכסות של חופש הביטוי, גם לא הפוליטי.

24. בהתאם, נקבע לא אחת כי חופש הביטוי אינו כולל את החופש להטריד. ברע"פ 10462/03 **הראר נ' מדינת ישראל** (30.06.2005) נדון המתח שבין חופש הביטוי לבין עבירת ההטרדה. בית המשפט העליון קבע כי כאשר הביטוי חודר למרחבו הפרטי של הזולת ופוגע בשלוותו, המדינה רשאית ואף חייבת להגבילו. יש לערוך, בכל מקרה, איזון פרטני בין עקרון חופש הביטוי לבין האיסור על הטרדה, בהתאם לתוכן המילולי הספציפי. עוד נקבע כי ביטוי פוליטי זוכה להגנה רחבה יותר.

25. חופש הביטוי גם נסוג מפני זכויות חוקתיות אחרות כגון הזכות לשם טוב. כך, ברע"א 10520/03 **בן גביר נ' דנקנר** (12.11.2006) נקבעו הדברים הבאים: **"חופש הביטוי אינו חופש הביזוי, והזכות להשמיע אינה הזכות להשפיל"** (פסקה 14) וכן: **"חופש הביטוי אינו יכול להצדיק פגיעה בשמו הטוב של אדם כאשר מדובר בפרסומים שאינם מקיימים את הרציונלים העומדים מאחורי**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

ההגנה הרחבה לחופש הביטוי [...] על הביטוי השנוי במחלוקת לשרת אם כן גם תכלית ראוי ולעמוד בדרישה של מידתיות. בדרך זו, אני סבורה, יושג איזון ראוי שיבטיח את חופש הביטוי והגשמת תכליותיו, יעניק את ההגנה הראויה לזכויות חוקתיות אחרות" (פסקאות 16–17).

אשר לאפיו של האיזון שיש לבצע בין הזכות לחופש הביטוי לבין הזכות לשם טוב, בע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי (04.08.2008) קבע בית המשפט העליון כי שתי הזכויות נגזרות מכבוד האדם ועל כן מדובר באיזון אופקי. נקבע כי כאשר מדובר באיש ציבור, חופש הביטוי מקבל משקל מיוחד בשל חשיבותו לשיח הדמוקרטי אולם כאשר חופש הביטוי מתנגש עם זכויות הפרט (שההגנה עליו רחבה יותר) ולא עם אינטרס ציבורי, ההגנה עליו מצטמצמת.

26. ליחסי ההשקה והגומלין בין הטרדת אדם לבין הפגיעה בשמו הטוב התייחס בית המשפט העליון גם ברע"א 6861/22 טמיר נ' פרייס (31.10.2022; להלן: עניין פרייס), שם נקבע כי פרסום פוגעני עשוי להוות הן לשון הרע והן הטרדה מאיימת (לפי החוק למניעת הטרדה מאיימת הקובע אף הוא הגדרה רחבה למונח "הטרדה מאיימת"), וכי ההבחנה תלויה בתכלית – לשון הרע עוסקת בפגיעה בשמו של האדם בעיני אחרים, ואילו הטרדה מאיימת מתמקדת בהשפעת הפרסום על נפגע הפרסום עצמו ובמניעת פגיעה עתידית.

27. ההתנגשות החזיתית בין הזכויות והאיזון שיש לערוך בין חופש הביטוי (הפוליטי) לבין זכויות הפרט נדונה בהרחבה ברע"פ 4743/20 לייבל נ' מדינת ישראל (21.07.2022; להלן: עניין לייבל). באותו עניין נדרש בית המשפט העליון לפרשנות המונח "הטרדה אחרת" המפורט בסעיף (1)2 לחוק הגנת הפרטיות. כבוד השופט קרא נדרש לתכליות החקיקה, להגדרת המונח "הטרדה" בחיקוקים שונים ולפרשנות הרחבה שניתנה לו, לרבות בעניין בלזר. נקבע שהניסוח הוא כללי ומאפשר לחבוק מגוון התנהגויות הגורמות לפגיעה בפרטיות "בכל דרך אחרת" וכתוצאה מכך גם לכלול מנעד רחב של פעולות הגורמות להטרדת אדם (פסקה 14); בנוסף, נקבעו הדברים הבאים: "לסיכום, הפרשנות של "הטרדה אחרת" נעשית אף בענייננו בהתאם למונח הטבעי והרגיל של המונח ובאופן המגשים את התכלית החקיקתית של הגנה על הפרטיות. סעיף (1)2 לחוק חל – כפי שנכתב במפורש בדברי ההסבר – הן על התנהגות מטרידה ברשות היחיד והן על התנהגות מטרידה ברשות הרבים. מדובר בהוראת "סל" גמישה אשר מספקת הגנה למרחב הפרטי של האדם. גם חדירה למרחב הפרטי ה"וירטואלי" של האדם פוגעת ביכולתו של האדם להיעזב במנוחה במרחב זה ולשלוט בו, ובכך פוגעת באוטונומיה שלו ובכבודו. פרשנות שונה של 'הטרדה אחרת' עשויה לעקר את העבירה מתוכנה" (פסקה 21).

כבוד השופטת וילנר קבעה באותו עניין: "מלאכת האיזון בין הזכות לפרטיות לבין הזכות לחופש הביטוי היא לעתים מורכבת, אולם כאשר אדם עושה מעשה העלול להטריד את זולתו ובכך לפגוע בפרטיותו, ללא הצדקה עניינית ובהעדר עניין ציבורי, מצווים אנו לבכר את הזכות לפרטיות על פני חופש הביטוי" (פסקה 9 לפסק דינה).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

ג. בחינת יסודות העבירה:

28. כאמור, יסודות עבירת הטרדת העד הם: 1. המטרד; 2. אדם; 3. בנוגע להודעה שמסר או עומד למסור; 4. בחקירה על פי דין.

29. אין מחלוקת שציוצי הנאשם נכתבו בזיקה הדוקה ובקשר ישיר עם עדות המתלוננת במשפט. הדברים נלמדים מעיתוי כתיבתם, ממיקומם הגאוגרפי בתגובה לציוצייהם של עיתונאים שעסקו בסיקור המשפט, מתוכנם שמייחס לה שקרים ושיתוף פעולה עם המשטרה וכן מדברי הנאשם עצמו. לא נטען אחרת.

האם מדובר ב"פניה אל אדם"?

30. המחלוקת המרכזית בין הצדדים היא האם יש בציוצי הנאשם משום "פניה אל אדם" בשים לב לנסיבות פרסומם. לטענת ההגנה הרשעת אדם על יסוד פרסום במרשתת שיש בו משום אזכור שמו של אדם בלבד, ללא תיוגו או פניה ישירה אחרת אליו מהווה הרחבה דרמטית וחסרת תקדים שתוביל להפללה גורפת של התבטאויות רבות במרשתת – מקום בו ראוי לנקוט בריסון על רקע הזכות לחופש הביטוי. לעמדת ההגנה, ניתן לראות בציוצי הנאשם, לכל היותר, פניה לעיתונאים אלי ציפורי ויוסי פוקס, שהנאשם הגיב לפרסומיהם.

31. את טענת ההגנה יש לבחון בראי הערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירה של הטרדת עד, כאשר, מדובר בהתבטאות שנכתבת בהקשר ישיר למשפט מתנהל ובזיקה ישירה אליו, והפרסום מתייחס במישרין לעדות במשפט.

32. צודקת ההגנה שיש להישמר מפני הרחבת יתר ולבחון בזהירות את נסיבות העניין, בראי העקרונות בדבר חופש הביטוי (לרבות חופש הביטוי הפוליטי וחופש הביטוי במרשתת). לצד האמור, קשה לקבל את פרשנותה המצמצמת של ההגנה בעניין גבולות המעשה שעשוי לשמש כהטרדה.

33. לשם הכרעה בשאלה האם פרסום ב"טוויטר" שאינו ממוען במישרין למתלוננת יכול להיות מוגדר כ"מעשה" שיש בו משום הטרדת אדם, יש לפנות לתכלית החקיקתית של הסעיף ולבחור בפרשנות המגשימה תכלית זו. כאמור, העבירה של הטרדת עד באה להגן על אינטרסים ציבוריים חיוניים, כגון שלטון החוק, תקינות ההליך השיפוטי והחקירתי, וכן על זכויות יסוד אישיות של העד, לרבות כבודו, חירותו, פרטיותו ושלווה חייו. בחינה זו מחייבת התבוננות מרחיבה גם על רקע ההתפתחויות הטכנולוגיות והמציאות העדכנית, לשם הגשמת הערכים המוגנים, מבלי לפגוע בחופש הביטוי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

34. הגשמת התכלית החקיקתית מובילה למסקנה לפיה אין לצמצם את הפעולה האקטיבית של ההטרדה כך שתוגבל לפניה ישירה אל האדם או אל מקורביו. עניין **בלזר** ניתן בשנות ה-90 כאשר הדוגמאות שהובאו בו לשם המחשת פעולות הטרדה אפשריות (מעקב אחר אדם, צלצול בדלת וכו'), רלוונטיות גם כיום. עליהן יש להוסיף את השימוש המתרחב בכלים הטכנולוגיים כאשר גם פעולות המבוססות על שימוש בכלים טכנולוגיים ובמרשתת עשויים להיכלל בגדרי העבירה.

35. באנלוגיה לקביעות בית המשפט העליון בעניין **לייבל**, ניתן לערוך הקבלה בין כתיבה במרשתת לבין תליית כרזות באזור מגוריו של אדם. בית המשפט העליון קבע באותו מקרה שמדובר בהטרדה: **"הדרישה של 'עלול להטרידו' מתקיימת מאחר שמעשי המערער היו עלולים להדיר את א' משלוותה, לטרוד ממנוחות נפשה ולהסיח את דעתה מענייניה, לפגוע בהרגשת הביטחון האישי שלה ולגרום לה מבוכה ודאגה. מכל האמור עולה, כי מדובר במקרה קיצוני וחריג, הן בתוכן והן בצורה"** (פסקה 29, ההדגשה במקור). ניתן אף להרחיק לכת ולטעון שהכתיבה במרשתת, מעצם טיבה ואפיה, כוללת אלמנטים חמורים יותר מתליית כרזות או שלטי חוצות. שכן, בעוד ששלט חוצות פיזי חשוף לפלח גאוגרפי מתוחם ביותר וניתן להורדה בכל רגע, שלט החוצות הוירטואלי – קרי: פרסום שנעשה במרשתת – מקבל מרגע פרסומו "חיים עצמאיים" ונצרב לדורות. היקף החשיפה בלתי מוגבל כאשר ניתן להמשיך ולהפיץ את הפרסום ללא הפסקה. לאור מהירות התפשטותם של פרסומים ברשת האינטרנט וברשתות החברתיות ואפיה של מדיה זו, לא ניתן להחזיר את הגלגל לאחור ומדובר במהלך בלתי הפיך. בכך, מתעצם עשרות מונים גם פוטנציאל הפגיעה במושא הפרסום. קבלת פרשנות ההגנה תוביל לצמצום ההגנה על הנפגעים, מקום שנדרשת הרחבתה על רקע המציאות המשתנה.

36. הנחת עבודה בסיסית וסבירה היא, אם כן, שפרסום שנעשה במרשתת (בפרט בהמשך לפוסט פומבי של עיתונאי) עשוי להגיע למושא הפרסום גם אם לא נשלח אליו ישירות וגם אם מושא הפרסום אינו מתויג בו (ומקל וחומר אם כן) ולהביא להטרדתו. בפרט הדברים אמורים כאשר הנאשם, בשלושת ציודיו, כתב באופן מפורש את שמה של הנאשמת "הדס קליין", פנה אליה בגוף שני והפנה אליה שאלות והאשמות. למצער, הפרסום עשוי היה להגיע לסביבתה הקרובה של מושא הפרסום ולייצר לחץ ופגיעה עקיפים, בשלהי עדותה במשפט, וגם בכך יש משום הטרדה. במובן ספציפי זה, הדבר אינו שונה מהצבת כרזות במקומות מרכזיים באופן שברור שאלו נועדו לעיני המתלוננת, מקורביה או סביבתה הקרובה. מדובר בפרסום שבו מוצגת המתלוננת, באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כשקרנית, גנבת וכסוכנת של המשטרה. לא ניתן, אפוא, במעטה של פרסום "כללי" לאפשר התבטאות בלתי מבוקרת תחת ההגנה כי לא כוונה ישירות למושא הפרסום.

37. ההגנה מזהירה מפני הרחבה דרמטית של העבירה אשר עלולה להוביל להפללה גורפת של התבטאויות במרשתת. אלא שאת הנתונים הספציפיים מושא תיק זה יש לבחון על רקע הנסיבות הפרטניות שבהן נכתבו הציודים, בזיקה הדוקה להליך משפטי, תוך איזכור ישיר ומפורש של שמה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

של המתלוננת, בזמן מסירת עדותה במשפט ותוך כתיבת גידופים, האשמות והפחדות. מקומם של הליכים פליליים להתברר באפיקים המשפטיים הפורמאליים ויש להתייחס בחומרה לפעולות שגורמות להטרדת עדים שכן, יהא בכך כדי לחתור תחת יסודות ההליך הפלילי. בע"פ 848/76 ביזאי נ' מדינת ישראל (14.07.1977) קבע בית המשפט העליון את הדברים הבאים: **"חומרה יתרה נודעת לעבירה של הטרדת עדים. המגיד עדותו בבית-המשפט מקיים את חובתו האזרחית ואת מצוות החוק, ומצווים בתי-המשפט להגן עליו מפני מתנכלים לו בשל מתן עדותו. לצערנו אין לאל ידי בית-המשפט להגן על העדים אלא על-ידי הטלת עונשין חמורים ביותר על המתנכלים להם - שמא ישמעו וייראו ויירתעו ממעשים אלה"**. אמנם באותו עניין דובר על התנכלות שכללה גם תקיפה פיזית, אולם העקרונות שנקבעו יפים גם לענייננו.

38. ניתן להקיש מעניין פרייס הנ"ל אשר עסק בשורה של פרסומים ב"טוויטר", כנגד המבקשת ובנה, הכוללים תכנים פוגעים ומטרידים. בית משפט השלום הורה על מתן צו למניעת הטרדה מאיימת האוסר על המשיבה לפרסם בכל מדיה חברתית פרסומים המופנים לבני משפחתה של המבקשת, וקבע את הדברים הבאים: **"הפרסומים בוצעו בטוויטר ובפייסבוק ותפוצתם הייתה רחבה. אין ספק שהמשיבה ביקשה ליצור באמצעותם תכונה שמטרתה לנגח את המבקשת על רקע עמדתה המקצועית בנושא החיסונים. המשיבה קראה לפעולה על בסיס פרסומים אלה, ואין ספק שמטרתם לפגוע בתפקודה ובשגרת חייה התקינה של המבקשת. פרסומים אלה פוגעים בפרטיות של בני משפחתה של המבקשת, שאינם אנשי ציבור. יש בהם כדי לפגוע בשלוות חייה של המבקשת ושל בני משפחתה. תכליתם הברורה היא לנסות להניא את המבקשת מלבצע את תפקידה. היקף הפרסומים, תדירותם, תכנם, ומידת האינטנסיביות שלהם עולים כדי הטרדה מאיימת כהגדרתה בחוק. יש מקום למנוע אותם."**

אין נפקא מינה שהמבקשת בחרה לפרסם איזה מהפרטים של בני משפחתה בכתבה בטלוויזיה או בכל מקום אחר. לא היה מקום שהמשיבה תעסוק בכך בכזו אינטנסיביות שתכליתה לשבש את שגרת חייה של המבקשת על רקע הביקורת המופנית כלפיה בנושא מדיניות החיסונים (או בכל נושא אחר). דרך הביקורת שהמשיבה אימצה לה אינה לגיטימית. היא פוגעת בזכותם של המבקשת ובני משפחתה לפרטיות במידה העולה על המותר. זכותה של המשיבה לחופש הביטוי אינה זכות מוחלטת ואינה יכולה לשמש אצטלה לפעילות פוגענית ומטרידה המפריעה לתפקודה של המבקשת באמצעות פגיעה בבני משפחתה. בנסיבות העניין עולה חשש ממשי כי המשיבה תשוב ותפרסם את הפרסומים המטרידים נגד בני משפחתה של המבקשת, וזאת נוכח החזרתיות שבהם ועמדתה כפי שבאה לידי ביטוי בדיון" (פסקאות 14 ו-15 להחלטתו של בית משפט השלום). בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המשיבה ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה אף היא.

והדברים יפים גם לענייננו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

39. על רקע הגדרתה הרחבה של עבירת הטרדת עד ככוללת "כל פניה אל אדם" ובשים לב לערכים המוגנים העומדים בבסיסה ולפסיקתו העקבית של בית המשפט העליון – הטרדת עד יכולה להתבצע ברשתות החברתיות, גם בנסיבות שבהן לא נעשית פניה ישירה אל מושא הפרסום. חופש הביטוי, גם בזירה זו, כפוף לזכויות מוגנות אחרות, כגון הזכות לשם טוב והאינטרס הציבורי בניהול תקין של הליכים משפטיים ומניעת השפעה על עדים.

רכיב ה"הטרדה" - בחינת פרסומי הנאשם בראי המבחנים שנקבעו מובילה למסקנה כי הפרסומים חצו את הגבול הלגיטימי במסגרת חופש הביטוי וגם ההגנה על חופש הביטוי הפוליטי אינה יכול לעמוד לנאשם

40. בחינת הפרסומים מלמדת כי מדובר בפרסומים פוגעניים ומטרידים. ציוצי הנאשם אינם "בלתי נעימים" או "עילגים" גרידא אלא מכילים תוכן פוגעני ומשתלח. הפרסומים מייחסים למתלוננת במישרין ובאופן מובהק ביצוע עבירות פליליות וכן העדר הגינות אישית ומשפטית, עד כדי מסירת שקרים. הפרסומים כוללים גם גידופים והשמצות ואמירות מעוררות אימה וחשש. זאת, אף מבלי להידרש לפרזומה רחבה יותר, שעניינה עצם ההטרדה שחשו המתלוננת ובני משפחתה באותה תקופה על רקע מתקפה חסרת רסן במרשתת ובדרכים אחרות, כפי שהעידה במשטרה.

41. מדובר בכתיבה פומבית. טענת ההגנה לפיה הנאשם אדם אנונימי או כי ציוציו לא זכו לשיתופים או לאהדה ("לייק") אינה כבדת משקל. מידת ה"הפופולריות" של הנאשם במרשתת אינה רכיב רלוונטי או מכריע, כשלעצמו. לא כל שכן כאשר הנאשם לא כתב את הדברים בפורום סגור או מצומצם אלא הגיב פומבית, וביוזעין, בהמשך לציוציהם של עיתונאים. במבחן התוצאה – המתלוננת נחשפה בפועל ובמישרין לפרסום הראשון, הנאשם לקח בחשבון שהדברים יגיעו לכדי כך ואף חפץ בתוצאה זו.

42. אף שדי היה בציוץ אחד כדי להרשיעו בעבירת ההטרדה (כפי שנקבע בעניין **בלזר**), הנאשם בפועל ציץ יותר מפעם אחת. יוזכר כי עבירת ההטרדה מתקיימת גם כאשר הפרסום מייצר לחץ סביבתי עקיף, וגם כאשר המתלוננת הייתה מודעת לעצם קיומם של הפרסומים ולכך שבני משפחתה והקרובים אליה עשויים להיחשף אליהם אף הם (והשוו: עניין **לייבל**).

43. כאמור, חופש הביטוי הפוליטי, הנהנה מהגנה רחבה, עשוי להתנגש עם אינטרסים אחרים, בפרט זכויות חוקתיות המוגנות על פי הדין, כגון עבירת הטרדת העד. לא זו בלבד, הטענה לחופש הביטוי הפוליטי מקבלת במקרה זה **משקל מוגבל** בלבד. שכן, אין מדובר בהבעת דעה פוליטית גרידא או בפרסומים שנמצאים ב"גרעין" הזכות לחופש הביטוי הפוליטי. ניתן אף להרחיק ולומר כי למעשה, אין בציוציו של הנאשם משום הבעת דעה פוליטית כלל, במובנה ככזו התורמת לשיח הדמוקרטי. מדובר בהתבטאויות שקשורות להליך משפטי פלילי, שהנאשם בו אמנם דמות פוליטית והאישומים המיוחסים לו קשורים בתפקידו. אולם, הפרסומים נעשו בקשר ישיר לעדות שנמסרת בבית המשפט ומתייחסים לעדותה של עדת התביעה, כשבבסיסם עומד גם רצון להשפיע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

על העדות. התבטאויות הנאשם (גם אם ננטרל את הגנת "עילגות הלשון" כטענת ההגנה) – אינן מגלמות, בוודאי לא באופן ממש, את התכלית שבבסיס חופש הביטוי הפוליטי. הן אינן מקדמות שיח, דיון, או חילופי דעות, אלא עוסקות בהפניית תמיהות לעדת תביעה במשפט פלילי באשר ליושרה ולהגינותה האישית וכוללות גם גידופים, כינויי גנאי, האשמה בביצוע עבירות פליליות וביטויים מאיימים. משכך, רמת ההגנה המוענקת תהיה פחותה ומידת ה"קשב" והסובלנות לפרסומים כאלה, מוגבלת יותר מאשר במקרה של התבטאויות פוליטיות מובהקות, שבאה להביע עמדה חולקת או שונה בשדה הדמוקרטי ומגשימה את העקרונות שבבסיס ההגנה על חופש הביטוי הפוליטי.

44. בכך שונה ענייננו מן המקרה שנדון ברע"פ 5991/13 **סגל נ' מדינת ישראל** (02.11.2017; להלן: **עניין סגל**). שם נדרש בית המשפט העליון להיקף תחולת העבירה של העלבת עובד ציבור אל מול העיקרון בדבר חופש הביטוי. לגופם של דברים, בית המשפט העליון קבע שדברים שפרסם המערער במאמר אינם עולים כדי העלבה וכי מדובר בביטוי פוליטי מובהק. על כן, נקבע כי אין מדובר במקרה הנדיר שיצדיק הרשעת אדם בעבירה של העלבת עובד ציבור בגין ביטוי פוליטי. נקודת המוצא לדיון בעניין **סגל** (כמו גם בעניין **אונגרפלד** המוזכר בו) היא כי יש לצמצם את תחולת עבירת העלבת עובד ציבור לאור פגיעתה בחופש הביטוי. בהתאם לכך נקבעו שני מבחנים – **מבחן תוכני** לבחינה האם מתקיים יסוד ה"העלבה" **ומבחן הסתברותי** הקובע רף שעניינו "ודאות קרובה" לפגיעה בערך המוגן.

בעניינו של הנאשם, כמפורט לעיל, אין מדובר בביטוי החוסה תחת חופש ביטוי פוליטי – בוודאי לא באופן מובהק. למרות האמור, בחינת התבטאויות הנאשם על רקע הערכים המוגנים שבעבירת הטרדה עד, גם בראי המבחנים שאומצו בעניין **אליצור סגל**, מובילה אף היא למסקנה כי מעשיו של הנאשם אינם חוסים תחת חופש הביטוי. באשר **למבחן התוכני**: בהתבטאויות הנאשם גלומות הכפשות, כינויי גנאי והעלבה, וכן ייחוס עבירות פליליות למתלוננת תוך הטלת דופי ביושרה ("גנבת", "שטינקרית") והתבטאויות מעוררות הפחדה ואימה ("יומך קרב", "את גמורה"). גם לו ניתן היה לקבל את טענת הנאשם כי התבטאות מסוג "יומך קרב" מכוונת ליומה בזירה המשפטית, הרי זו בדיוק **ליבת עבירת הטרדה עד**. לא ניתן גם לקבל את עמדתו כי כל שעשה הוא להביע עמדה באשר למהימנות העדה. אין בגידופים ובהתבטאויות מושא הציטוטים "**נבלה סרוחה**. **איך הגעת לוילה אם לא גנבת**" משום הבעת דעה באשר לתוכן העדות עצמה, לתמיהות שעולות ממנה או לסתירות שנתגלו, למעט מסקנתו שמדובר ב"**שקרנית שטינקרית**". וממילא, מקומה של מהימנות המתלוננת להיבחן במסגרת ההליך המשפטי.

מעבר לעובדה כי השפה בה השתמש הנאשם מכוערת ומעליבה, הדברים שכתב בעלי תוכן מטריד ופוגעני ונכתבו בקשר ישיר למסירת עדותה במשפט. מסקנת ההגנה לפיה ניתן לראות בהתבטאויות מסוג זה כ"התבטאות לגיטימית וחופשית במרשתת", הן כשההתבטאות עומדת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

בפני עצמה הן בהקשר הספציפי שבו היא נכתבה – שלא בחלל ריק אלא בקשר ישיר (ומכוון) לעדות שנמסרת בזמן אמת בהליך משפטי תלוי ועומד – מוקשית.

אשר למבחן ההסתברותי – יש לבחון במסגרתו האם קיימת ודאות קרובה לפגיעה בערך המוגן, קרי: להטרדתה של המתלוננת. הנאשם אמנם אינו אדם מפורסם ובעל תפוצה רחבה אולם פרסם את הדברים, כמפורט, בתגובה ובהמשך לציוציהם של עיתונאים ישראלים העוסקים בסיקור המשפט, מפרסמים לעתים תכופות וזוכים לשיתופים ולתגובות, כפי שעולה גם מעדות המתלוננת עצמה. בנוסף, בשונה מעבירת העלבות עובד הציבור, לגביה קבע בית המשפט העליון שכל שהדמות הציבורית רמת מעלה, נדרשת ממנה סובלנות רבה יותר כלפי התבטאויות מעליבות – המתלוננת בענייננו היא עדת תביעה במשפט פלילי ובמסגרת מעמדה זה, על רקע החשיבות שבשמירה על טוהר ההליכים המשפטיים ומניעת השפעה על עדים, רמת הסיבולת המתאפשרת להתבטאויות המכוונות כלפי עדותה במשפט, מצומצמת מאד. המתלוננת נחשפה בפועל לדברים המטרידים, הן בפני עצמם הן בהצטרפם לשאר הפרסומים כנגדה המציגים אותה כשקרנית וסוכנת של המשטרה. מעדותה עולה כי דברי הנאשם גרמו לה לטלטלה ולפגיעה ממשית בתחושת הביטחון האישית. בכך, ללא ספק, נפגע הערך המוגן שנועד לשמור על טוהר ההליך השיפוטי ולהגן על האינטרס הציבורי בבירור נאות של הליכים פליליים ובהגנה על עדים מפני הפרעה למהלך חייהם התקין.

היסוד הנפשי

45. הנאשם היה מודע לציוציו, למהות תכנם ולנסיבות כתיבתם. הדברים שזורים גם בעיתוי הפרסומים, שנעשו במהלך שמיעת עדותה של המתלוננת במשפט ובסימולטניות ישירה למסירת העדות באותה תקופה. על פי הראיות, הנאשם היה מודע בפועל לאפשרות הגעת הפרסומים למתלוננת ואף חפץ בתוצאה זו.

46. אין בהעדר רצונו של הנאשם לקבל מהמתלוננת מענה לפרסום, שאותו מדגישה ההגנה, כדי לסייע לנאשם. הנאשם פנה אל המתלוננת באמצעות המרשתת, והשתמש בגוף שני, באופן הנחזה להיות פניה ישירה אליה תוך שהוא כותב באופן מפורש את שמה "הדס קליין", והפנה אליה שאלות ואזהרות. גם אם הנאשם לא ציפה לקבל מענה מהמתלוננת הוא בהחלט ציפה וחפץ שדבריו יפלו על אוזניים קשובות, כפי שהבהיר גם בחקירתו במשטרה "שתהיה אמינה ולא תשקר", גרסה ממנה ניסה להסתייג בהמשך במהלך משפטו.

47. משכך, לא זו בלבד שהנאשם לא עצם עיניו מפני הגעת הפרסומים אל המתלוננת (ודי היה בכך בכדי להקים את היסוד הנפשי הנדרש לעבירה), אלא שהוא גם כיוון לכך. רכיב הכוונה אמנם אינו הכרחי לשם הוכחת העבירה ודי במודעות לשם הרשעה. במקרה זה, היתה לנאשם מודעות, ואף למעלה מכך, והיסוד הנפשי מתקיים בבחינת קל וחומר שעה שהנאשם התכוון שדבריו יגיעו למתלוננת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

48. דברי הנאשם במשפט, לפיהם לא התכוון שהמתלוננת תקרא את ציודיו, אינם מסייעים להגנתו. מדובר בניסיון להרחיק עצמו מדברים שמסר בחקירה במשטרה לאחר שנועץ בעו"ד כאשר אין הסבר ממשי או מוצדק לשינוי הגרסה. ייאמר כי גם גרסתו במשפט אינה מסייעת לו. שכן, גם אם הנאשם לא התכוון שהמתלוננת תקרא את הדברים, בחינת תוכן הפרסומים ומודעות הנאשם אליהם, לרבות עיתוי פרסומם בשלהי העדות והקשר הישיר שלהם למתלוננת – מקימים את היסוד הנפשי הנדרש לעבירה ולמצער מכוח עצימת עיניים מפני אפשרות זו.

49. גם טענת הנאשם כי העתיק דברי אחרים דינה להידחות. כפי שיובא להלן, הנאשם לא העתיק את הפרסומים המקוריים ולא הוצגו פרסומים אחרים אותם, כביכול, שכפל; שנית, לשם ביסוס הטענה, מפנה ההגנה לעדות המתלוננת עצמה לפיה צוות ההגנה במשפט מכוון להצגתה כסוכנת של המשטרה והעיתונאי ציפורי מפרסם עליה ללא הפסקה. גם בטיעון זה אין בכדי להקים לנאשם הגנה מהותית. גם אם הנאשם נחשף למסרים אלו, אדם מוחזק כאחראי לתוצאות מעשיו ולכך שהוא עשה את הדברים מתוך מודעות ולאחר בחינה ושקילה עצמאית ומתוך בחירה חופשית (ראו: דנ"פ 404/13 פלוני נ' מדינת ישראל (15.04.2015)). הנאשם כתב את הדברים מרצונו החופשי ומתוך מודעות מלאה לתוכן הדברים שנכתבים ולנסיבות פרסומם.

50. פרסומיו של הנאשם נכתבו כציוץ המשתף את ציודי העיתונאים, כדלהלן:

הפרסום הראשון מושא כתב האישום, בו כתב הנאשם "יא שטינקרית מושחתת מכשפה מירשעת שקרנית רמאית גיזענית לשקר יש רגליים נבלה סרוחה הדס קליין יומך קרב סוכנת מירשעת של המשטרה את גמורה" נכתב כתגובה לציוץ של אלי ציפורי בו נכתב: "12 בקבוקי טקילה ב-2,000 שקלים לבקבוק נרכשו יומיים לפני שמילצ'ן טס לחצי שנה. ההסבר של קליין: ארנון לוקח איתו לדרום אפריקה כמות שמותר לקחת במטוס".

הפרסום השני, בו כתב הנאשם "מירשעת מכשפה גנבת שטינקרית כמה כסף גנבת להגיע לוילה יוקרתית הדס קליין" נכתב כתגובה לציוץ של אלי ציפורי בו נכתב: "9:00 מחר בבוקר, אמשיד לדווח ל"אולפן הפתוח של כנרת בראשי" מאולם הדיונים במשפט נתניהו. לא יעזרו כל החקירות הפוליטיות, לא יעזרו כל ניסיונות סתימת הפיות הבריונית של הפרקליטות, הדס קליין ועורך דינה גיורא אדרת שמנסים להלך עלי אימים. אמשיד לחשוף השקרים והמניפולציות של קליין".

הפרסום השלישי, בו כתב הנאשם "היא. שקרנית רמאית שטינקרית מירשעת מכשפה וגנבת איך היגעת לוילה יוקרתית אם לא גנבת הדס קליין" נכתב כתגובה לציוצו של יוסי פוקס בו נכתב: "מיני דרמה כעת במשפט נתניהו! עדת התביעה הדס קליין מעידה שהיא מעבירה למילצ'ן תכתובות על מה שקורה במשפט ולשאלת עו"ד חדד כיצד היא עושה זאת בעוד מילצ'ן עד תביעה? השיבה שהיא מעבירה לו את הכתובות המכפישות בתקשורת וכי הם יתבעו דיבה עו"ד חדד דרש ממנה לחשוף תכתובות אלו והשופטת אמרה שתיתן החלטה".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

השוואה בין פרסומיו של הנאשם לבין ציוצי העיתונאים מלמדת כי הנאשם כלל לא העתיק את הציוצים ואף השתמש בשפה בוטה, אשר לא קיימת בציוצי העיתונאים.

51. **סיכומם של דברים:** עוד בשנת 1963 התייחס בית המשפט העליון להבעת עמדות בתיקים שמונחים לפתחו של בית המשפט: **"אמרתי כי חופש הביטוי אינו חופש להעליב אדם. אוסיף עכשיו ואומר כי חופש הביטוי גם אינו חופש להסיג גבולו של בית המשפט ולדון באשמתו של אדם"** (ע"פ 126/62 דיסנצ'יק נ' היועץ המשפטי לממשלה, 20.02.1963, פסקה 12). התיק דן ממחיש את עצמתה וכוחה של "ככר העיר" הווירטואלית שבה, במחי הקלדה, כל אדם יכול לשחרר את חרצובות לשונו (או אצבעותיו) ללא צנזורה, מסננת או בקרה, גם כאשר הלשון משתלחת וגם כאשר הדברים פוגעים באחרים. בתיק זה נחצו הגבולות. שעה שהדברים נכתבו בקשר סימולטני וישיר לעדות שנמסרת בהליך משפטי תלוי ועומד, אין מדובר בביטויים שנכתבו בשפה "מכוערת ומעליבה" גרידא אלא מדובר באמירות קשות ובטויות שנכתבו על רקע הליך משפטי קיים ובקשר ישיר אליו. על רקע הערכים עליהם ביקש המחוקק להגן ובמרכזם החשיבות שבניהולם של הליכי משפט תקינים ללא הטלת מורא או השפעה על עדים – לא ניתן להלום קביעה שיפוטית לפיה ביטויים אלו חוסים תחת חופש הביטוי, גם לא בגרסתו הרחבה ביותר.

התבטאויות הנאשם חצו את רף הגליטימי אל עבר הבלתי גליטימי והמטריד. אלו אינן יכולות לחסות תחת חופש הביטוי ומקימות את יסודות העבירה של הטרדת עד.

ד. הטענה לאכיפה בררנית

52. טענת ההגנה לאכיפה בררנית נשענת על קיומם של אלפי ציוצים הנוגעים לעדותה של המתלוננת, ואשר כוללים התבטאויות הדומות ואף זהות במאפייניהן להתבטאויות הנאשם. על כן, טוענת ההגנה כי לאור עיקרון השוויון, הגשת כתב האישום נגד הנאשם ולא כנגד כל אותם מגיבים אחרים היא לא רק מפלה, אלא גם מקוממת ומהווה היפוך יוצרות בכל הנוגע להגנה על חופש הביטוי הפוליטי.

53. במסגרת ההחלטה בטענות המקדמיות נדחתה הטענה המקדמית בדבר אכיפה בררנית, תוך שנקבעו הדברים הבאים:

"לעת הזו, ההגנה לא הרימה את הנטל להצביע על כך כי העמדתו של הנאשם לדין, ואי-העמדתם לדין של אחרים, בין כאלה שפרסמו תגובות דומות במהותן לתגובות מושא כתב האישום ובין דמויות ציבוריות, עולה כדי אכיפה בררנית שמצדיקה ביטול כתב האישום. זאת ועוד, בראי השלב הדינוני המקדמי, טרם החשיפה לחומר הראיות ועמידה מקרוב על "יחסי הגומלין" בין הציוצים מושא כתב האישום לבין מגיבים אחרים שלא נאכפו, וטרם עריכת הבירור העובדתי והמשפטי הנדרש לשם זיקוק הטענה – לא הונחה אינדיקציה כי הגשת כתב האישום כנגד הנאשם נבעה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

ממניע פסול תוך הימנעות מכוונת מהגשתו כנגד אחרים. לא זו בלבד, המאשימה הפנתה לכתבי אישום נוספים שהוגשו בגין נסיבות דומות, לרבות כאלו שנדונו בהליכים המקדמיים במאוחד עם תיק זה וחלקם אף הסתיימו בהרשעה וגזירת עונש.

רוצה לומר, ההגנה לא הצליחה בשלב זה לסדוק את חזקת תקינות המינהל העומדת לזכות המאשימה בפעולותיה. המאשימה אמנם אינה חולקת על כך שרבים אחרים לא הועמדו לדין ולשיטתה הסיבה לכך נעוצה הן במשאביה המוגבלים הן בקיומו של נתון רלוונטי שמשנה את פני התמונה ביחס לנאשם שלפני והוא הגשת תלונה ישירה בעניין על ידי המתלוננת. די באלה כדי לדחות את הטענה בשלב. בנוסף, משלא הוכח מניע פסול, אין בתוצאה הסופית הבלתי שוויונית כשלעצמה, לפיה הנאשם עצמו עומד לדין בעוד מגיבים אחרים לא, משום מקרה חריג ונדיר שמקים לנאשם טענה מקדמית של הגנה מן הצדק.

54. בסיום ההליך, עותרת ההגנה לדיון מחודש בטענה. לשיטתה המשטרה בחרה, באופן סלקטיבי, מבין אלפי ציורים הנוגעים לעדות המתלוננת והמכילים דומות ואף זהות, לאכוף בודדים.

55. אכיפה בררנית היא "אכיפה אשר פוגעת בשוויון בין שווים כאשר הדבר נעשה למטרה פסולה, מתוך שרירות-לב או על בסיס שיקולים שלא ממין העניין" (ע"פ 6918/21 בן נון נ' מדינת ישראל (20.12.2022), פסקה 14). הגשת כתב אישום כנגד מעורב אחד והימנעות מנקיטה בהליכי אכיפה והעמדה לדין כנגד אחרים עשויה לפיכך להקים טענה של הגנה מן הצדק.

56. סעיף 149(10) לחסד"פ מעניק סמכות לבית המשפט להורות על ביטול כתב אישום מקום שבו "הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית". סעיף זה אימץ את דוקטרינת ההגנה מן הצדק שנטבעה על ידי בית המשפט העליון בע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל (28.02.1996) ובע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ' (31.5.2005). בעניין יפת נקבע מבחן מחמיר לפיו ביטולו של ההליך פלילי מחמת טענת הגנה מן הצדק, יעשה במקרים חריגים ביותר, מקרים בהם התנהגותה של הרשות שערורייתית, מקרים בהם המצפון מזדעזע ותחושת הצדק האוניברסלית נפגעת. בעניין בורוביץ' רוככו המבחנים ובית המשפט העליון קבע מבחן תלת שלבי לבחינת התקיימות דוקטרינת ההגנה מן הצדק: ראשית, זיהוי הפגמים שנפלו או ננקטו ועצמתם (במנותק משאלת האשמה או החפות); שנית, בחינה האם בקיום ההליך יש משום מפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, ולשם כך יש לאזן בין האינטרסים השונים ולשקול גם את נסיבות המקרה; ושלישית, ככל שנמצא כי אכן קיום ההליך הפלילי פוגע בתחושת הצדק וההגינות, יש לבחון האם ניתן לרפא את הפגמים באמצעים מתונים יותר מאשר ביטול כתב האישום.

ברע"פ 1611/16 ורדי נ' מדינת ישראל (31.10.2018; להלן: עניין ורדי) קבע בית המשפט העליון כי אין הכרח דווקא בהוכחת מניע פסול וכי גם מחזל של הרשות, רשלנות או טעות בתום לב, שהובילו להפליה בהעמדה לדין עשויים לבסס טענה של אכיפה בררנית. עם זאת, הודגש באותו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

עניין כי "אין בכך כדי ללמד שיש לייחס משקל ממשי לכל טענה באשר לטעות, או למחדל מצד רשויות האכיפה, אלא לליקוי מהותי שכזה". על כן, "מטבע הדברים, **התוצאה תהא שרק מקרים נדירים וחריגים בהם נטענה טענה לאכיפה מפלה שאיננה תוצאה של כוונת זדון יקימו לנאשם הגנה מן הצדק**" (פסקה 99 לפסק דינו של כבוד השופט מלצר).

57. לצד זאת, לא אחת נקבע שאכיפה חלקית אינה שקולה לאכיפה בררנית וכי העמדה לדין של חלק מהחשודים בפרשה מסוימת ולא כולם, אינה מקימה בהכרח טענה של אכיפה בררנית. השימוש בטענה של אכיפה בררנית יעשה רק במקרים מובהקים וחריגים ויש לקבל טענה זו בזהירות ובמשורה (ע"פ 2681/15 **בן שטרית נ' מדינת ישראל** (14.02.16); ע"פ 5975/14 **אגבריה נ' מדינת ישראל** (31.12.2015)).

58. בבג"ץ 6396/96 **זקין נ' ראש-עיריית באר-שבע** (08.06.1999) קבע בית המשפט העליון כי אכיפה חלקית של חוק עשויה לנבוע ממשאבים מוגבלים העומדים בידי הרשות לצורכי האכיפה וכי מן הראוי שרשויות המינהל יקבעו לעצמן מדיניות, ובמידת האפשר הנחיות כתובות שיקבעו סדרי עדיפויות לאכיפת החוק. בעניין אחר נקבע כי על המבקש לחסות בצלה של טענת אכיפה בררנית להוכיח כי ההבחנה בין מעורבים שונים מבוססת על שיקולים בלתי ענייניים של המאשימה (בע"פ 8204/14 **זלום נ' מדינת ישראל**, 15.04.2015, פסקה 23).

59. בפסק דינו המקיף בע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** (10.09.2013) הבהיר בית המשפט העליון כי אכיפה בררנית עשויה להתבטא בשני אופנים: האחד – העמדה לדין של חלק מהמעורבים בלבד; השני – העמדה לדין במקרה מסוים, בעוד שבמקרים דומים אחרים לא הוגשו כתבי אישום. נקבע כי השאלה האם העמדתם לדין של חלק מן המעורבים תיחשב לאכיפה מותרת או שמא לאכיפה בררנית פסולה, תיגזר מן השאלה אם ההבחנה בין המעורבים נעשתה מטעמים ענייניים. יסודה של טענת האכיפה הבררנית נעוץ בשימוש פסול בשיקול הדעת התביעתי – שעניינו שיקול דעת מינהלי – באופן היוצר הבחנה שאינה ראויה בין מקרים דומים. עוד נקבע כי נוכח השוני במאפיינים ובנסיבות של כל פרשה, הדין והפסיקה מקנים לרשויות מרחב תמרון בתחום האכיפה הפלילית, בכפוף לכך שהחלטה התקבלה על יסוד **שיקולים ענייניים בלבד, בתום לב, בהגינות, ללא הפליה ובסבירות**. יש לבחון אפוא האם נפל פגם בהפעלת שיקול דעת הרשות שכן, אכיפת הדין כלפי אדם אך לא כלפי אחר – שעה שאין **הצדקה מהותית להבחין ביניהם** – אינה עולה בקנה אחד עם החובות המוטלות על הרשות. במצב כזה, נקבע, יש משום פגם בהחלטה המינהלית, אם כי עוצמתו וחומרתו של הפגם עשויות להשתנות ממקרה למקרה, והדבר ישליך גם על הסעד שיינתן; בנוסף, נקבע כי ראוי לבחון האם הרשות **סטתה ממדיניות מוצהרת וברורה והאם מדובר בסטיה שמקורה בטעות נקודתית או מדיניות עקבית**; באשר לנטל ההוכחה, נקבע שעל הטוען לאכיפה בררנית **להוכיח כי בוצעה הבחנה לא ראויה בין נאשמים בעלי נתונים שווים או להראות כי הרשות סטתה ממדיניות האכיפה הנוהגת**. ככל שיוצג בסיס ראיתי לטענה, יהא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

בכך כדי לערער את חזקת התקינות המינהלית והנטל יעבור לרשות להוכיח כי ההחלטה נשענה על שיקולים ענייניים בלבד (ראו: פסקאות 23–35 לפסק דינו של כבוד השופט פוגלמן).

60. לאחרונה, חזר בית המשפט העליון על הכלל לפיו לא די בכך שאחד המעורבים בפרשה לא הועמד לדין אלא יש להוכיח כי ההבחנה בין המעורבים מבוססת על שיקולים בלתי ענייניים של המאשימה שיש בהם כדי להפריך את חזקת התקינות (עפ"ג 61295-02-25 פלונית נ' מדינת ישראל (12.08.2025), פסקאות 27–30).

61. ההגנה טענה, ובצדק, שניתן להכיר בטענת אכיפה בררנית לא רק במקרים בהם הוכח מניע פסול של הרשות, כפי שקבע בית המשפט העליון בעניין ורדי. עם זאת, באותו עניין נקבע גם שיש להבחין, לעניין אחריות הרשות, בין הפליה מחמת רשלנות לבין הפליה מחמת סדרי עדיפויות, שיקולי תקציב או כוח אדם (פסקה 65 לפסק דינו של כבוד השופט מלצר). בנוסף, כמפורט לעיל, נקבע שרק מקרים נדירים וחריגים בהם נטענה טענה לאכיפה בררנית שאינה תוצאה של כוונת זדון יקימו לנאשם הגנה מן הצדק (ורי גם רע"פ 1421/24 יפוח נ' מדינת ישראל (11.04.2024) פסקאות 20–21).

62. דין טענת ההגנה לאכיפה בררנית להידחות. הנאשם לא עמד בנטל לסתור את חזקת התקינות המנהלית ולהצביע על כך שהעמדתו לדין נבעה ממניעים בלתי ענייניים או כי האבחנה בינו לבין מצייצים שלא נאכפו איננה ראויה; בנוסף, עניינו של הנאשם אינו מקים נסיבות נדירות וחריגות המצדיקות קבלת הטענה לאכיפה בררנית ללא הוכחת כוונת זדון.

63. ראשית, עניין שבעובדה הוא שהוגשו כתבי אישום כנגד נאשמים אחרים להם יוחסה עבירה של הטרדת עד. חלק מהתיקים אף נדונו כאמור, בשלב ההליכים המקדמיים, במאוחד עם תיק זה. ההגנה הפנתה להבחנות רלוונטיות בין ההליך דגן לבין תיקים אחרים. כך למשל, בת"פ 61756-11-22 נטען כי הנאשם שלח את ההודעה במישרין לעד התביעה במשפט; בת"פ 61590-11-22 כתב האישום ייחס ארבעה ציוצים כאשר שניים מהם כתבו ללא כל זיקה לדיווח על המשפט מצד עיתונאי כלשהו ובת"פ 61452-11-22 מדובר במי שפרסם בחשבון הטוויטר שלו תמונו של עד התביעה בליווי גידופים ופרסומים נוספים. ההגנה הפנתה להליך נוסף שעודנו תלוי ועומד, ת"פ 61452-11-22, שבו היחידה החוקרת היא זו שהביאה לידיעת המתלונן את הפרסום מושא ההטרדה. לטענת ההגנה, עניינו של הנאשם הוא המקרה היחיד שבו כלל הפרסומים נכתבו בתגובה לפרסומיהם של עיתונאים אשר סיקרו את המשפט.

גם אם מדובר בתיקים שנסיבותיהם שונות, וכאמור בסיכומי ההגנה שניים מתוכם תלויים ועומדים, לא ניתן לקבוע, ברמה המספרית הפשוטה, שהרשות לא אכפה ציוציהם של אחרים וגם הנתונים שהציגה ההגנה אינם מצביעים על שונות רלוונטית שהצדיקה הימנעות מאכיפת ציוציו של הנאשם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

הטענה שבאחד המקרים המוזכרים, היחידה החוקרת הייתה זו שהביאה לידיעת המתלונן את קיומו של הפרסום, מקומה לידון ולהישקל באותו הליך ואיננה רלוונטית להליך שלפני שבו המתלוננת פנתה בעצמה ליחידה החוקרת והפנתה את תשומת לבו לשני פרסומים מטרידים ומאיימים וציינה את לחששה שמא יקרה לה משהו. בנסיבות אלו, לא נפל פגם בשיקול דעת רשויות האכיפה עת החליטו לפתוח בחקירה.

לא נפל גם דופי בכך שלאחר הגשת התלונה איתרה היחידה החוקרת, באופן עצמאי באמצעות חיפוש במרשתת, שני פרסומים נוספים. הדבר מעיד על כוונה לבצע חקירה יסודית וממצה. יוזכר כי מלכתחילה המתלוננת צירפה לתלונתה שני פרסומים, כאשר אחד מהם נכלל בכתב האישום, בעוד שפרסומים אחרים בגינם הנאשם לא נחקר (ת/3) לא מצאו דרכם לכתב האישום ולא שימשו לחובתו בכתבת הכרעת הדין. רוצה לומר, היקפו הפוטנציאלי של כתב האישום יכול היה להיות נרחב יותר.

64. **שנית**, תוכן הציוצים כלל אלמנטים שהיחידה החוקרת ראתה בהם משום תוכן מאיים, דבר שהוביל לחקירתו תחת אזהרה גם בגין עבירת איומים, נוסף על עבירת הטרדת עד. בכך, עניינו מקרים שוני רלוונטי מפרסומים מכפישים אחרים. מכל מקום, לא הונחה תשתית ראייתית ממנה ניתן היה ללמוד כי שיקול דעת הרשות בקשר לחקירת ציוציו של הנאשם דווקא, בשים לב לתוכנם, נגועה בשיקולים זרים או בחוסר הוגנות המקימה טענה של הגנה מן הצדק או כי הונחו בפועל בפני היחידה החוקרת פרסומים דומים שלא נאכפו ולא נחקרו.

65. **שלישית**, וכחמשך ישיר לאמור, אף שאין בכך כדי להוציא ידי חובה את רשויות אכיפת החוק מפני אכיפת עבירות פליליות שמתגלות – קיים היגיון מסוים באכיפת עבירות על רקע תלונה פרטנית שמוגשת. קיימות עבירות שמעצם טיבן וטבען אין כל אפשרות לרשות לאכוף אותן באופן מלא (בדימוי פשוט: לא ניתן להציב שוטר על כל שיחה שמתנהלת במרשתת). הקדשת עיקר המשאבים לתיקים בהם מתקבלות תלונות יזומות, בנסיבות אלו, איננה מהווה פגם שבשיקול הדעת, אף שאינה פוטרת את הרשות באופן מלא מחובתה לקיים גם פעולות אכיפה יזומות או לקבוע מדיניות אכיפה. הדברים נכתבים בבחינת למעלה מן הצורך שכן כאמור, לא הובאו ראיות או נתונים מהם ניתן היה ללמוד באשר להיקף האכיפה היזומה לעומת אכיפה שבוצעה כתוצאה מתלונות. על כן, גם אם הרשות אכפה חלק מן הציוצים ולא את כולם, לא ניתן אפוא לקבוע, כבקשת ההגנה, כי נפלו פגמים בשיקול דעת הרשות או כי מדובר באכיפה בררנית המקימה טענה של הגנה מן הצדק.

66. **רביעית**, המסד הראייתי עליו נשענת ההגנה, בכל הנוגע לטענת האכיפה הבררנית, לא השתנה במהלך שמיעת התיק ולא הוצגו ראיות נוספות שיהא בהן כדי לתמוך בטענתה. ההגנה הגישה במסגרת הטענות המקדמיות תיעוד של תגובות אחרות שנכתבו בנוגע לעדותה של המתלוננת, המכילות תוכן בוטה ופוגעני. עם זאת, תיעוד זה לא הוגש כראיה במהלך המשפט ולא הובאו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

ראיות אחרות המצביעות על היקף הפרסומים שנאכפו, מהותם ואופן איתורם. ההגנה גם ויתרה על חקירת רשויות האכיפה בכל הנוגע לאופן הפעלת שיקול הדעת בבחירתם לאכוף ציוץ מסוים ולהימנע מאכיפת ציוץ אחר. על כן, לא ניתן להתחקות אחר שיקולי האכיפה ולא נטען גם כי הגשת כתב האישום עומדת בסטייה למדיניות אכיפה קיימת וברורה.

ה. הטענה לזוטי דברים

67. הגנת זוטי דברים בדין הפלילי מעוגנת בסעיף 34 לחוק העונשין הקובע:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך".

68. הגנת זוטי דברים מגלמת את העיקרון המשפטי לפיו המשפט אינו עוסק בעניינים קלי ערך או בזוטות. בע"פ 7829/03 **מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל ומזורים ובקרה בע"מ** (14.07.2005) הדגיש בית המשפט העליון כי מדובר בסייג לאחריות הפלילית ועל כן מדובר בחריג ולא בכלל, אשר יש להפעילו ולהחילו בזהירות ותוך בחינת הנסיבות הפרטניות של כל מקרה. עוד נקבע: "בבואו לבחון מעשה שנתמלאו בו כל יסודות העבירה ישאל בית המשפט את עצמו אם מעשה העבירה הצמיח מידה מזערית של סכנה לציבור. תשובה שלילית תחייב את המסקנה שהשפעתו של המעשה על החברה היא כה מזערית, עד שאין זה ראוי להכתיים את מבצעו בהרשעה בפלילים" (פסקאות 25-26; וראו גם: ע"פ 807/99 **עזיזאן נ' מדינת ישראל** (08.12.1999)). מדובר בהגנה מהותית שקבלתה תוביל לזיכוי הנאשם.

69. תנאי הסעיף מצטברים, ומחייבים בחינת טיב המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי. קיימת זיקה הדדית בין התנאים, אשר עשויה להטות את הכף לכאן או לכאן אולם הגישה הרווחת היא שמשקלו של התנאי האחרון בדבר האינטרס הציבורי גבוה משאר התנאים.

70. בבחינת טיב המעשה יש לקחת בחשבון את העובדה שאין מדובר בפרסום בודד אלא שכתב האישום חובק שלושה פרסומים. עוד נשקל אופים של הפרסומים, תוכנם, מהותם והשפה בה השתמש הנאשם. אין בהם משום הבעת דעה חופשית או לגיטימית אלא גידוף, השמצה ואמירות הנוגעות ליושרה האישית של המתלוננת, כמו גם אמירות מעוררות חשש; אשר לנסיבות, לא ניתן להתעלם מכך שהציוצים נרשמו בהמשך ובתגובה לציוץ פומבי של עיתונאי, כאשר הנאשם לא הסתפק בציוץ אחד אלא הזהד את מסריו פעמים נוספות, וכל זאת בזמן שמיעת העדות בפועל במשפט; עוד יש לקחת, בבחינת הנסיבות והתוצאה את השפעתו על המתלוננת והבהלה שהביעה לאחר שנחשפה לתוכן הציוצים, וכן את האווירה הציבורית שנוצרה באותה תקופה סביב עדות המתלוננת ואשר תוארה על ידה כ"מסע" הכפשות והשמצות, כלפיה וכלפי בני משפחתה. אלה הטרידו את מנוחתה, פגעו בשלוות רוחה ועוררו בה חשש ממשי ואמיתי; אשר לאינטרס הציבורי,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 61630-11-22 מדינת ישראל נ' אזרד

לצד העיקרון בדבר חופש הביטוי, שחשיבותו ומגבלותיו נדונו לעיל, שיקול כבד משקל הוא החשיבות במתן עדות חופשית והעדר השפעה על עדים בנוגע לעדותם.

71. המתלוננת התייחסה בעדותה למסע הכפשות שמתנהל נגדה ברשתות וייחסה את עיקריו לעיתונאי אלי ציפורי. ההגנה רואה בכך משום הגנה לנאשם, אדם אנונימי שמתגורר בארצות הברית, חסר כח ומעמד במרשתת שהדהד מסרים של אחרים – באופן שמקים לו את ההגנה בדבר זוטי דברים ומייתר את האינטרס הציבורי שבאכיפת ציוציו. לא ניתן לקבל את הדברים. צבר הציוצים, תוכנם, עיתויים ותוצאתם אל מול האינטרס הציבורי בדבר בירור תקין של הליכים פליליים והגנה על עדים מפני הפרעה למהלך חייהם – אינם מאפשרים לקבוע, כבקשת ההגנה, כי מעשי הנאשם כה קלי ערך, וכה זניחים עד אשר הם חוסים תחת ההגנה בדבר זוטי דברים.

סוף דבר

התשתית הראייתית והמשפטית שנפרסה מבססת את היסוד העובדתי והנפשי בעבירה המיוחסת לנאשם, ברמה הנדרשת להרשעה בפלילים.

אני מרשיעה את הנאשם בביצוע עבירה של הטרדת עד לפי סעיף 249 לחוק העונשין.

ניתן היום, ד' חשוון תשפ"ו, 26 אוקטובר 2025, במעמד הצדדים.

כריסטינה חילו-אסנוד, שופטת

